

Stand van zaken activiteiten HNF

Jaap Jelle Feenstra

Ambassadeur HNF en lobbyist

Belang Fries havennetwerk

- Acht industriële zee- en binnenhavens (Achtkarspelen, Drachten, Harlingen, Heerenveen, Leeuwarden, Lemmer, Sneek en Tytsjerksteradiel), vaarwegen en watergebonden bedrijven bieden 6.900 directe en indirecte arbeidsplaatsen en toegevoegde waarde van 924 mln euro (CBS 2018).
- Het Friese havennetwerk is vitaal en succesvol: in de afgelopen 10 jaar is de overslag met 25% toegenomen tot 7.5 mln ton in 2018.
- Ontwikkelen en versterken havennetwerk past bij de politieke agenda van EU en Rijk: verduurzaming en emissie-reductie, modal shift en ontlasten weg, circulaire economie.
- Bereikbaarheid via water draagt bij aan behoud bedrijven, werkgelegenheid en toegevoegde waarde in Fryslân en aan het verduurzamen van de Friese economie.
- **Het Friese havennetwerk verdient een passende, geëigende plaats op de politieke agenda van College en Staten.**

Motie PS 21 sept 2022

Motie: stel met gemeenten en belanghebbenden een integrale visie "Havennetwerk Fryslân".

Statenvragen CU 30 nov 2022 en antwoorden GS 27 jan 2023:

- provincie gaat in overleg met gemeenten en Havennetwerk Fryslân,
- visie gaat ook over het ontwikkelen van water-gerelateerde bedrijventerreinen en circulaire grondstofstromen,
- als meerwaarde blijkt zal deelname van de provincie aan het netwerk worden overwogen.

MOTIE

In te vullen door de griffier

Indiener:	Motie nr.
Matthijs de Vries, ChristenUnie Klaas Kielstra, VVD	1
Mede-indiener(s): Lid Goudzwaard Erwin Jousma, FvD Bea Bijlsma, D66 Lid Wiersma Anton Meijerman, CDA	Paraaf
	Agendapunt
	8
	Besluit

MOTIE, ex artikel 31 Reglement van orde

Statenvergadering	21 september 2022
Agendapunt	8. Vaarweg Drachten
Korte titel motie	Integrale visie Havennetwerk Fryslân

De Staten, in vergadering bijeen op 21 september 2022

constaterende dat

- Er op dit moment geen integrale toekomstvisie is op het havennetwerk in de provincie;
- Het van Harinxmakanaal (momenteel CEMT IV) de enige vaarweg is, waarop de provincie inzet voor klasse Va schepen;
- Het niet duidelijk is hoe de vaarweg PMkanaal-Drachten, PMkanaal-Sneek (Houkesloot CEMT IV) en Johan Frisokanaal (PMkanaal-Heeg CEMT III) past in een provinciale havenvisie;
- De ingetrokken ontheffing voor klasse Va schepen op vaarweg PMkanaal-Heerenveen op dit moment zorgt voor onduidelijkheid voor de haven in Heerenveen;
- De bereikbaarheid van binnenhavens van belang is voor de Friese economie

overwegende dat

- Met een integrale havenvisie de provincie beter kan inspelen op mogelijke kansen voor de (binnen)havens in Fryslân;
- Snelle economische veranderingen de gehele provincie mogelijk op achterstand zet wanneer een goed havennetwerk ontbreekt;
- Een integrale havenvisie duidelijkheid geeft voor betrokken gemeenten en bedrijven, zodat ook zij beter kunnen anticiperen op kansen en mogelijkheden;
- Een goede integrale visie ook de druk op het wegennetwerk kan verlichten.

MOTIE

- Duurzaam vervoer over water moet aansluiten op duurzaam vervoer over wegen
- We op dit moment geen economische onderbouwing zien voor een opwaardering naar Klasse Va
- nieuwe ontwikkelingen over economie, binnenvaart en maatvoering echter tot nieuwe inzichten kunnen leiden
- We de ambitie van Smallingerland toejuichen om, in gezamenlijkheid met andere havens, werk te maken van de toekomst van de Friese havens

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten

- Om met de gemeente Smallingerland en andere gemeenten met havens in gesprek te blijven over de ontwikkeling van de haven economie en wat dit betekent voor de bereikbaarheid van de havens in de toekomst. Dit in de context van de regionale haven economie
- Met alle belanghebbenden een integrale visie "Havennetwerk Fryslân" op te stellen.
- Hierin mee te nemen hoe in de toekomst duurzaam vervoer over water in Fryslân vorm wordt gegeven en hoe vervoer over water het wegennetwerk kan ontlasten.

en gaan over tot de orde van de dag

Indiener(s)	(fractie / naam / handtekening) ChristenUnie, Matthijs de Vries
Opzet door	VVD, Klaas Kielstra
Opgesteld of aangenomen door	Lid Goudzwaard
Medeindieners op	FvD, Erwin Jousma
	D66, Bea Bijlsma
	Lid Wiersma
	CDA, Anton Meijerman

Aanbod HNF

- HNF zoekt samenwerking en afstemming, staat open voor samenwerking over provincie- en landgrenzen heen.
 - HNF biedt provincie Fryslân aan: meewerken aan het gezamenlijk opstellen van de integrale visienota Havennetwerk Fryslân, zoals gevraagd is in de statenmotie van 21 sept 2022.
 - HNF: co-productie laat onverlet bestuurlijk primaat van provincie.
 - HNF kan vanuit praktijk input aanleveren en bijdragen aan kwaliteit en draagvlak.
- **Strategische alliantie: benut via private en publieke lijnen de beleidsruimte en budgetten van Rijk en EU voor versterken waternetwerk en realiseren van modal shift.**

Kamerbrief IenW - belang en perspectief van binnenhavens en binnenvaart, 30 nov 2022.

Green Deal EC 11 dec 2019 aangegeven: 75% van het binnenlands vervoer in Europa moet in 2040 van weg naar spoor, binnenwateren en buisleidingen (modal shift).

Integrale Mobiliteits Analyse IMA-2021: modal shift vergt een groei van het goederenvervoer op vaarwegen in 2040 van 6-20% tov 2018.

- **Analyse:** gelet op IMA, waar zitten in Fryslân de knelpunten? En is voorzien in aanpak om modalshift mogelijk te maken? Uitwerken in integrale Visienota.
- **Strategische alliantie:** HNF en bedrijven bepleiten aanpak via hun sector-netwerken en Provincie Fryslân via haar bestuurlijke netwerken.
- **Subsidie:** verzorg tijdig aanvragen voor beleidsmatige en financiële support van Rijk en EU voor de realisatie van deze projecten.

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat
Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENW/BSK-2022/271554

Datum 30 november 2022
Betreft Toekomst binnenvaart

Geachte voorzitter,

Inleiding

Tijdens het Commissie Debat Maritiem van 5 juli 2022 heb ik aangekondigd dat uw Kamer dit najaar een toekomstvisie op de binnenvaart zou ontvangen. In deze brief leg ik u deze visie voor, waarin het belang van de binnenvaart voor de welvaart van Nederland duidelijk naar voren komt. Ook treft u een beschrijving aan van de transities die in de binnenvaart moeten plaatsvinden, om ervoor te zorgen dat zij deze maatschappelijke bijdrage kan blijven leveren en aantrekkelijk blijft voor haar klanten. De opgaven waar we voor staan vereisen de komende jaren inspanningen van zowel de binnenvaartsector als de overheid.

De transportsector is van groot belang voor de Nederlandse samenleving. De toegevoegde waarde bedroeg in 2019 € 34,7 miljard.¹ Binnen de transportsector neemt vervoer via de binnenvaart een belangrijke plaats in en veel economische sectoren zijn daarvan afhankelijk: de agrarische sector, de bouwsector, het Rotterdamse havenindustriële complex etc. De binnenvaart is verantwoordelijk voor circa 35% van het totale goederenvervoer in Nederland en een ongeveer even groot percentage wordt via de binnenvaart naar het buitenland doorgevoerd (voor het Ruhrgebied is dat zelfs meer dan 50%). De binnenvaart en binnenhavens dragen daarmee in belangrijke mate bij aan economische groei, welvaart en werkgelegenheid in Nederland en Europa.²

Het kabinet wil deze bijdrage vasthouden en evenals de Europese Commissie het aandeel binnenvaart binnen de transportketen vergroten door goederenvervoer van de weg naar het spoor en het water te verplaatsen.³ Deze modal shift kan

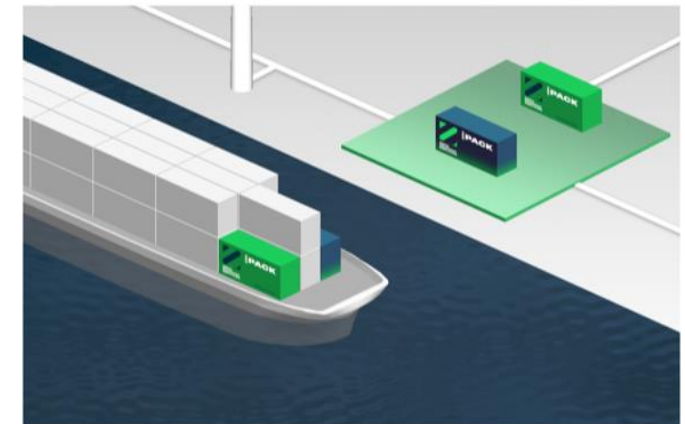
¹ [Het belang van de transportsector voor de Nederlandse economie \(cbs.nl\)](#).

² De directe toegevoegde waarde van de binnenhavens in Nederland bedroeg in 2020 € 7,3 miljard (inclusief indirecte toegevoegde waarde € 12,1 miljard).

³ In het coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' van 15 december 2021 geeft het kabinet aan goederenvervoer van de weg naar het water te willen verplaatsen. Dit strookt met de Europese Green Deal van 11 december 2019, waarin ervan wordt uitgegaan dat een aanzienlijk deel van de 75% van het binnenlands vervoer in Europa

Verduurzaming transport en bedrijven

- **Binnenvaart:** CCR-Verklaring van Mannheim 17 okt 2018: in 2035 reductie CO2 35% tov 2015 en tegen 2050 nagenoeg uitbannen, dec 2021 CCR-routekaart: aanpassen binnenvaartvloot kost 5-10 mld, omvat voor 55% Nederlandse schepen.
- **Heffingen:** FF55 voorstel juli 2021, vaststelling mrt 2023: heffing emissies vs Acte van Mannheim okt 1868.
- **IenW-Green Deal Zeevaart, Binnenvaart en Havens 11 juni 2019:** emissiereductie, schonere motoren, schonere brandstoffen: biodiesel, LNG, accu-systemen, waterstof. Beschikbaarheid bunkerlocaties voor alternatieve energiedragers en beschikbaarheid van walstroom.
- **GroEIFonds:** 50 mln euro voor ZES.
- **Verduurzaming (idem digitalisering):** welke projecten zijn relevant voor Fryslân? Uitwerken in integrale Visienota. Organiseer tijdig aanvragen bij EU en Rijk.
- **Pilot elektrisch varen in Fryslân.**

Toekomstbestendige Infrastructuur

- Kunstwerken: einde van hun (technische) levensduur, intensiever en zwaarder gebruik, renovatie of vervanging.
- IenW Mobiliteitsfonds: groei 1,125 mld naar 1,25 mld pj in 2038.

Budget voor onderhoud en vernieuwing Hoofdvaarwegennet loopt op van 460 mln in 2022, naar 590 in 2023 en 744 in 2024.

- Stikstof: nieuwbouwstop IenW is kans voor renovatie in Fryslân.

- **Maak analyse van knelpunten op de vaarweg-corridors in Fryslân. Is Fryslân aangesloten bij uitwerking van IenW? Zorg voor tijdige aanvragen BO-MIRT, Klimaatfonds en Groeifonds.**

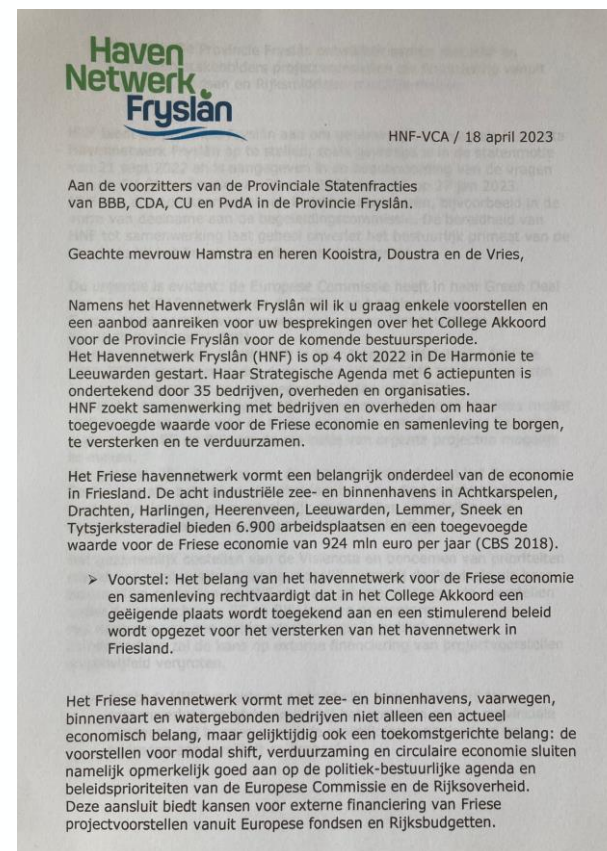
Rondje Provinciehuis

- PvdA 18 jan: fractievoorzitter en lijsttrekker Edou Hamstra, nr 2 Christa Oosterbaan, 4 Jaap Stalenburg, 7 Willem de Graaf.
- CDA 26 jan: gedeputeerde en lijsttrekker Friso Douwstra.
- CU 30 jan: fractievoorzitter en lijsttrekker Matthijs de Vries, Lieuwe van der Pol.
- FNP 7 feb: vice-fractie-voorzitter Wopke Veenstra, 2 Dinie Visser.
- GrienLinks 10 feb: 3 Elsa van der Hoek.
- D66 15 feb: fractievoorzitter en 4 Bea Bijlsma.
- VVD 24 feb: gedeputeerde en lijsttrekker Avine Fokkens, Zwany van Brussel voorzitter, Sipke Hoekstra, 8 Jasper de Vries.

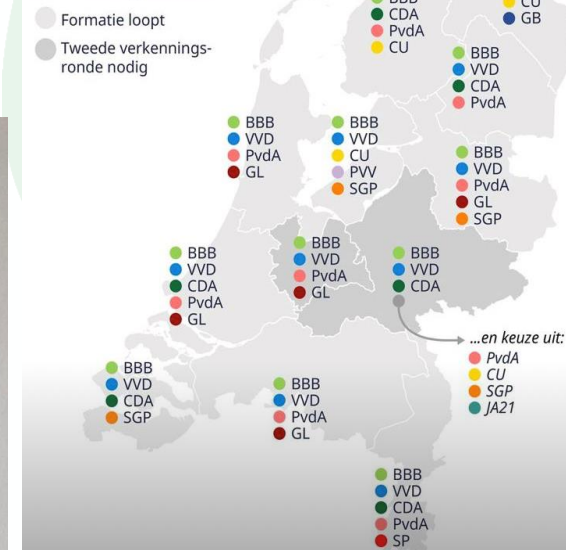

Rondje Provinciehuis

- **Voorstel:** Het belang van het havennetwerk voor de Friese economie en samenleving rechtvaardigt dat in het College Akkoord een geëigende plaats wordt toegekend aan en een stimulerend beleid wordt opgezet voor het versterken van het havennetwerk in Friesland.
- **Voorstel:** De Provincie Fryslân ontwikkelt samen met HNF en betrokken stakeholders projectvoorstellen die financiering vanuit Europese fondsen en Rijksmiddelen mogelijk maken.
- **Aanbod:** HNF presenteert nadrukkelijk haar bereidheid tot samenwerking en afstemming bij het opstellen van de provinciale Visienota, wij kunnen vanuit de praktijk input aanleveren en bijdragen aan kwaliteit en draagvlak.
- **Voorstel:** de provincie Fryslân start een verkenning naar het aandeelhouderschap binnen de Port of Harlingen.

Uitkomst eerste verkenningronde

LOBBYIST

**What my friends
think I do.**

**What my parents
think I do.**

**What the other side
says I do.**

**What society thinks
I do.**

**What I think I
do.**

What I actually do.